

آزادی فوری و بی‌قید و شرط رضا شهابی

سازمان عفو بین‌الملل خواستار «آزادی فوری و بی‌قید و شرط»

رضا شهابی، فعال کارگری محبوس در زندان اوین، شد.

این نهاد حقوق بشری روز جمعه ۲۵ خرداد با اشاره به فعالیتهای صنفی مسالمت‌آمیز این فعال کارگری، از «بازداشت خودسرانه» او در زندان اوین و همزمان «محرومیتش از خدمات پزشکی مناسب و به‌موقع» انتقاد کرد.

رضا شهابی، عضو سندیکای کارگران شرکت واحد اتوبوسرانی تهران و حومه، روز ۱۹ خرداد به دلیل درد شدید، بی‌حسی و بی‌حرکتی انگشتان پای راست به

بیمارستان اعزام شد.

پزشک متخصص پس از معاینه، احتمال شدید تنگی کانال نخاع و پیروندگی دیسک را مطرح کرده و دستور انجام ام آر ای و استراحت مطلق را صادر کرد.

عفو بین الملل تاکید کرده که رضا شهابی باید از خدمات درمانی تخصصی مورد نیازش از جمله اعزام به مراکز درمانی خارج از زندان بهره مند شود.

این نهاد بین المللی در ادامه آورده: «مقامات ایرانی با نقض تعهد خود به قانون بین المللی همچنان از فعالیت های اتحادیه های صنفی مستقل جلوگیری می کنند و در قالب اقداماتی همانند محاکمه و حبس نا عادلانه به تلافی جویی علیه کارگران و فعالان حقوق کارگری می پردازند.»

برگرفته از سایت های خبری

تازه ترین گزارش سالانه عفو
بین الملل

۷۴ درصد اعدام‌های جهان در ایران ثبت شده است

سازمان عفو بین‌الملل در تازه‌ترین گزارش سالانه خود از افزایش ۳۰ درصدی اعدام‌ها در سطح جهان و افزایش دوبرابری اعدام در ایران در سال ۲۰۲۳ خبر داد. طبق این گزارش، ۲۰ درصد اعدام‌ها در ایران مربوط به اقلیت بلوچ بوده است.

در حالی که شمار اعدام‌ها در ایران افزایش بی‌سابقه‌ای یافته، عفو بین‌الملل خواستار توقف آن شده است.

عفو بین‌الملل روز چهارشنبه ۲۹ مه (۹ خرداد) با انتشار گزارش سال ۲۰۲۴ خود در مورد مجازات اعدام در سطح جهان اعلام کرد که اعدام‌ها در سال ۲۰۲۳ در ایران و خاورمیانه افزایش داشته و به بالاترین تعداد در یک دهه اخیر رسیده است.

طبق گزارش عفو بین‌الملل، در مجموع ۱۱۵۳ اعدام در سال ۲۰۲۳ در سطح جهان ثبت شده است. این آمار بدون احتساب چین است که شمار اعدامیان را به صورت رسمی اعلام نمی‌کند و تعداد آن‌ها چندهزار نفر تخمین زده می‌شود.

آمار عفو بین‌الملل نشان می‌دهد که اعدام‌ها در سال ۲۰۲۳ بیش از ۳۰ درصد نسبت به سال ۲۰۲۲ افزایش داشته است. این بالاترین رکورد ثبت شده توسط عفو بین‌الملل از سال ۲۰۱۵ است. در سال ۲۰۱۵ آمار اعدام‌ها به ۱۶۳۴ نفر در سطح جهان رسیده بود.

در گزارش سال ۲۰۲۴ عفو بین‌الملل به این موضوع هم اشاره شده است که افزایش آمار اعدام‌های ثبت‌شده در درجه اول به خاطر اعدام‌های ایران بوده است.

از نظر عفو بین‌الملل، گسترش ابعاد اعدام‌ها "نشان می‌دهد پس از جنبش "زن، زندگی، آزادی" مقام‌های جمهوری اسلامی به طور فزاینده‌ای از مجازات اعدام "برای ایجاد رعب و وحشت در میان مردم و تحکیم قدرت خود" استفاده کرده‌اند.

اگنس کالامار، دبیرکل عفو بین‌الملل می‌گوید: «مقامات ایرانی با بی‌اعتنایی کامل به جان انسان‌ها اعدام‌ها را برای جرایم مرتبط با مواد مخدر بیشتر کرده‌اند که این باعث تأثیر تبعیض‌آمیز مجازات اعدام بر فقیرترین قشر جامعه ایران شده است».

کالامارا در ادامه صحبت‌های خود به افزایش اعدام‌ها به‌ویژه در خاورمیانه اشاره کرده است.

پنج کشوری که بیشترین اعدام را در سال ۲۰۲۳ داشته‌اند عبارتند از چین، ایران، عربستان سعودی، سومالی و آمریکا.

ایران به تنهایی ۷۴ درصد از اعدام‌های ثبت شده در جهان را به خود اختصاص داده است. در عربستان سعودی ۱۵ درصد از اعدام‌های ثبت شده گزارش می‌شود و سومالی و آمریکا نیز در سال ۲۰۲۳ تعداد اعدام‌ها را افزایش داده‌اند.

عفو بین‌الملل: اعدام در ایران برای ترساندن مردم

عفو بین‌الملل در گزارش سال ۲۰۲۴ خود تأکید کرده است که مقامات جمهوری اسلامی استفاده از مجازات اعدام را تشدید کرده‌اند تا با اجرای آن در سراسر کشور، رعب و وحشت در میان مردم ایجاد کنند و

از این طریق قدرت خود را حفظ کنند.

طبق آمار این سازمان حقوق بشری، دستکم ۸۵۳ نفر سال ۲۰۲۳ در ایران اعدام شدند که این آمار نسبت به یک سال پیش از آن حدود دو برابر افزایش را نشان می‌دهد.

بیش از ۲۰ درصد اعدامی‌ها در ایران بلوچ هستند

طبق داده‌های عفو بین‌الملل، اعدام‌ها در ایران به طور نامتناسبی بر اقلیت قومی بلوچ تأثیر گذاشته است. بلوچ‌ها با وجود این که حدود پنج درصد از جمعیت ایران را تشکیل می‌دهند ۲۰ درصد از اعدام‌های ثبت شده را به خود اختصاص داده‌اند.

در قسمتی از گزارش گفته شده است که ۲۴ زن و حداقل پنج نفر که در زمان ارتکاب جرم کودک بودند نیز اعدام شده‌اند.

عفو بین‌الملل بارها از مقام‌های جمهوری اسلامی خواسته است، مجازات اعدام را لغو کنند و به "محاکات ساختگی" پایان دهند. این سازمان از جامعه جهانی نیز می‌خواهد، از "تعلیق اعدام با هدف لغو نهایی" این نوع مجازات دفاع کنند

برگرفته از دویچه وله به فارسی

29 مه 2024 - 9 خرداد 1403

هشدار درباره وخامت وضعیت حقوق بشر در جهان

گزارش سالانه سازمان عفو بین‌الملل

عفو بین‌الملل گزارش سالانه خود درباره اوضاع حقوق بشر در جهان را منتشر کرد. در این گزارش با تمرکز بر جنگ اوکراین و غزه، قواعد بین‌المللی در حال نابودی توصیف و ابر قدرت‌های جهانی به ویژه به تضعیف این قوانین متهم شده‌اند.

سازمان عفو بین‌الملل در تازه‌ترین گزارش سالانه خود درباره اوضاع کلی حقوق بشر در جهان ابراز نگرانی کرده است. در این گزارش که شامگاه سه‌شنبه ۳ اردیبهشت (۲۳ آوریل) در کنفرانسی خبری در لندن رسانه‌ای شد، اگنس کالامار، دبیرکل عفو بین‌الملل، از اینکه وضعیت حقوق بشری در جهان از زمان معرفی اعلامیه جهانی حقوق بشر به عقب بازگشته است، ابراز تاسف کرد.

اعلامیه جهانی حقوق بشر دستاورد جنگ جهانی دوم و یک پیمان بین‌المللی است که در سال ۱۹۴۸ در پاریس به تصویب رسید. بر اساس آن، برای نخستین بار حقوقی را که مشمول تمام انسان‌ها می‌شود در قالب یک پیمان جهانی جمع‌آوری و برسر آنها توافق شد.

به گفته کالامار قوانین صادرشده یا حمایت شده از سوی رهبران تمامیت‌خواه در بسیاری از جوامع و کشورها باعث "اضمحلال آزادی بیان، آزادی نهادها و تضعیف برابری جنسیتی و حق انسان‌ها بر تولید مثل و جنسیت آنها" شده است.

کالامار موارد نقض قوانین بین‌المللی و دامنه آنها در سال گذشته میلادی "بسیار بقیه" خواند.

گزارش عفو بین الملل از وضعیت حقوق بشری در ایران

سازمان عفو بین الملل می‌گوید در سال گذشته آزادی بیان در ایران از گذشته محدودتر شده و سرکوب زنان و اقلیت‌ها و شکنجه و اعدام در این کشور گسترده تر شده است.

همچنین توسل به زور و خشونت برای سرکوب اعتراضات مدنی، محاکمه‌های ناعادلانه، تهدید و فشار علیه روزنامه‌نگاران و فعالان مدنی و سیاسی داخل و خارج از کشور، اعدام‌های فراقانونی و سرکوب اقلیت‌های مذهبی و جنسی، جنسیتی در ایران در این گزارش منعکس شده است.

در گزارش سالانه عفو بین الملل به طور ویژه بر تضييع حقوق انسانی زنان و دختران تمرکز شده که قوانین حجاب اجباری در ایران را به چالش می‌کشند و از سوی حاکمیت با خشونت و تبعیض شدید رو به رو هستند. در این گزارش آمده جمهوری اسلامی برای مقابله با

زنان و دختران، فعالان دانشجویی، اقلیت‌های قومی و دینی به طور وسیع از تهدید و تحقیر، ناپدیدسازی قهری، شکنجه و فشار بر خانواده‌ها بهره می‌گیرد.

حمله تجاوزکارانه روسیه به اوکراین

به گزارش سازمان عفو بین الملل تهاجم نظامی روسیه به اوکراین با ارتکاب به "جنایات جنگی متعدد" از جمله شکنجه اسرای جنگی، حمله به مناطق مسکونی پرجمعیت و حمله به زیرساخت‌های انرژی و آذوقه شهروندان توأم بوده است.

"مجازات دسته‌جمعی مردم غزه"

از دیگر دولت‌هایی که از سوی عفو بین الملل به نقض گسترده حقوق بشر متهم شده‌اند، اسرائیل است.

این نهاد اسرائیل را به "بمباران کورکورانه و قحطی تحمیلی" در غزه و "مجازات دسته‌جمعی" مردم غزه متهم کرده و همچنین ادعا کرده متحدان اسرائیل که در طراحی و معرفی استاندارهای بالای حقوق بشری و قواعد بین‌المللی دست داشتند، با حمایت از اسرائیل از این استاندارها "تخطی" کرده‌اند.

این سازمان حقوق بشری می‌گوید دولتهای غربی با حمایت از اسرائیل مانع شدند که غیرنظامیان بیشتری در غزه به خاک و خون کشیده نشوند.

انتقاد صریح از عملکرد قدرتهای جهانی

این نهاد حقوق بشری به طور مشخص نوک پیکان انتقادات را به سمت سه قدرت بزرگ ایالات متحده آمریکا، روسیه و چین نشانه رفته است.

عفو بین‌الملل از ارسال تسلیحات برای نیروهای نظامی در میانمار از سوی چین انتقاد کرده و گفته این کشور به درخواست جامعه جهانی برای توقف نقض حقوق اویغورها "بی‌اعتنا" است.

عفو بین‌الملل به شکست آمریکا در محکوم کردن "نقض حقوق بشر" از سوی اسرائیل اشاره کرده و نسبت به استفاده واشنگتن از حق وتو در شورای امنیت و فلج کردن این نهاد برای تصویب قطعنامه آتش بس در جنگ خاورمیانه اعتراض کرد.

آگنس کالامار به خبرگزاری آسوشیتدپرس گفت: «سه ابرقدرت در شورای امنیت حضور دارند که این نهاد را از ظرفیتهای خود تهی کرده‌اند. آنها همچنین ظرفیتهای قوانین بین‌المللی برای حفاظت از مردم را نیز از بین برده‌اند.»

متهم شدن دولتهای اروپایی به استاندارد دوگانه

علاوه بر این، عفو بین‌الملل برخی کشورهای اروپایی از جمله آلمان را در قبال موضع‌گیری آنها درباره جنگ غزه و اسرائیل با موازین شناخته شده حقوق بشری مطابق نمی‌داند و آنها را به پیروی از "استاندارد دوگانه" متهم کرده است.

برگرفته از دویچه وله به فارسی

5 اردیبهشت 1403 - 24 آوریل 2024

اعدام ۸۵۳ نفر در سال ۲۰۲۳ در ایران

گزارش عفو بین‌الملل:
چوبه دار ابزار حکومت ایران برای
سرکوب و ارجاب است

عفو بین‌الملل از اعدام ۸۵۳ نفر در سال ۲۰۲۳ در ایران خبر داد و اعلام کرد که این آمار در هشت سال گذشته یک رکورد به حساب می‌آید.

عفو بین‌الملل در آخرین گزارش خود درباره مجازات اعدام در ایران

که روز پنجشنبه ۱۶ فروردین منتشر شد، همچنین به «افزایش چشمگیر» اعدام‌های مرتبط با مواد مخدر اشاره و استفاده ابزاری از اعدام برای ارباب مردم را محکوم کرده است.

به گفته این سازمان غیردولتی، بیش از نیمی از ۸۵۳ حکم اعدام صادر شده در سال ۲۰۲۳ در ایران در پیوند با پرونده‌های قاچاق مواد مخدر بوده است.

در میان کشورهای جهان، دستگاه قضایی ایران به شدت به مجازات اعدام پایبند است، به طوری که بر پایه گزارش عفو بین‌الملل، اعدام‌های ایران در سال ۲۰۲۳ نسبت به سال قبل ۴۳ درصد رشد داشته و این کشور از نظر آمار اعدام در سال ۲۰۲۳ نیز مانند سال‌های گذشته پس از چین، در جایگاه دوم جهان قرار داشته است.

از این میان ۴۸۱ نفر به دلیل جرایم مرتبط با مواد مخدر، ۲۹۲ نفر به دلیل قتل، ۲۲ نفر برای تجاوز به عنف، ۳۸ نفر به دلیل «محاربه» و/یا «افساد فی‌الارض»، دو نفر به دلیل ارتداد و یک نفر نیز به دلیل «شورش مسلحانه علیه مردم» به اعدام محکوم شدند. دلیل اعدام ۱۶ نفر نیز برای عفو بین‌الملل محرز نشده است.

بر اساس گزارش این سازمان حقوق بشری، تعداد اعدام‌های مرتبط با قاچاق مواد مخدر در ایران در سال ۲۰۲۳ نسبت به دو سال قبلی «افزایش خیره‌کننده‌ای» داشته است.

آیمریک الوین، کنشگر حقوق بشر و عضو عفو بین‌الملل چنین یادآور شده است: «ارقام سال ۲۰۲۳ فراتر از باور است. ما اکنون بیش از پیش نگران هستیم زیرا در حال حاضر بحث‌هایی در مجلس ایران برای افزایش کاربرد مجازات اعدام وجود دارد در حالی که قوانین بین‌المللی مجازات اعدام را برای جرائم مرتبط با قاچاق مواد مخدر ممنوع کرده است.»

بازگشت به سیاست سخت‌گیرانه

عفو بین‌الملل افزایش مجازات اعدام در سال ۲۰۲۳ را بازگشت به سیاست سخت‌گیرانه مبارزه با مواد مخدر در ایران می‌خواند زیرا پیش از آن در بازه بین ۲۰۱۸ تا ۲۰۲۰ یک دوره ملایمت نسبی دیده می‌شود که طی آن تنها ۲۰ تا ۳۰ نفر برای پرونده‌های مرتبط با مواد مخدر اعدام شدند.

در واقع ایران که یکی از بالاترین آمار مصرفکنندگان مواد مخدر در جهان را دارد، در آن دوره تحت فشارهای بین‌المللی راهبرد خود را تغییر داد. چندین کشور اروپایی در سال ۲۰۱۷ در اعتراض به سختگیری بیش از حد در مجازات متهمان مواد مخدر، تصمیم گرفتند بوجه خود را برای عملیات مبارزه با قاچاق مواد مخدر قطع کنند.

چند ماه بعد، در ژانویه ۲۰۱۸، تهران قوانین جدیدی را ارائه کرد که منجر به تعلیق احکام اعدام برای حدود ۵ هزار قاچاقچی شد. در حالی که در گذشته برای تولید یا توزیع تنها ۳۰ گرم هروئین، کوکائین و آمفتامین در ایران حکم اعدام صادر میشد، اکنون حداقل میزان جرم‌انگاری شده برای اعدام به بیش از دو کیلوگرم افزایش یافته است. این آستانه برای تریاک و ماری‌جوانا نیز از پنج به ۵۰ کیلو افزایش یافته است.

با به قدرت رسیدن ابراهیم رئیسی، رئیس‌جمهوری و غلامحسین محسنی اژه‌ای، رئیس قوه قضاییه، یعنی دو عامل مهم سرکوب اعتراضات سیاسی، اعدام‌ها با سرعت خیره‌کننده‌ای از سر گرفته شد و به طور خاص اقلیت قومی بلوچ هم به دلایل سیاسی و هم به دلایل مربوط به مواد مخدر هدف گرفته شدند.

در حالی که بلوچ‌ها تنها ۵ درصد جمعیت کشور را تشکیل می‌دهند، ۲۰ درصد اعدام‌ها در سال ۲۰۲۳ از آنها بوده است. در آن سال دست کم ۱۷۲ مرد و زن بلوچ اعدام شدند که ۱۳۸ نفرشان به خاطر جرایم مرتبط با مواد مخدر بوده است.

به گفته عفو بین‌الملل، محکومیت‌های اعدام در اکثر موارد توسط دادگاه‌های انقلاب که به عدم استقلال شهرت دارند و به حق دفاع متهمان توجه نمی‌کنند، صادر می‌شود.

ایمریک الوین با اظهار تأسف از این موضوع می‌گوید: «هزینه این تصمیم قضایی را منزوی‌ترین و فقیرترین اقشار جامعه متحمل می‌شوند. ما باید یک نکته را به شکلی کاملاً روشن بگوییم: همه مطالعات نشان می‌دهد که مجازات اعدام هرگز مانع جرم و جنایت نبوده است.»

سرکوب و اعدام سیاسی

موج اعدام‌ها در ادامه سرکوب خونین و وحشتناک خیزش ۱۴۰۱ پس از کشته شدن مهسا امینی شکل گرفته است. بر اساس گزارشی که در

اوایل ماه مارس توسط سازمان غیردولتی حقوق بشر ایران منتشر شد، حداقل هشت تظاهرکننده در میان اعدام شدگان سال ۲۰۲۳ هستند.

آیمریک الوین معتقد است: «به هر حال وقتی از مجازات اعدام استفاده میشود، فقط برای ترساندن و ایجاد وحشت است.»

عفو بین‌الملل در چارچوب تلاش برای تأثیرگذاری بر قوانین ایران، از اتحادیه اروپا و دفتر مبارزه با مواد مخدر و جرایم سازمان ملل متحد خواسته است در همکاری‌های خود با ایران در زمینه مبارزه با مواد مخدر تجدید نظر کنند.

ایران که تحت تحریم‌های متعدد بین‌المللی به ویژه به دلیل گسترش برنامه هسته‌ای خود قرار گرفته است، به طور متناقضی در جنگ علیه مواد مخدر با غرب متحد است. جمهوری اسلامی با داشتن نزدیک به هزار کیلومتر مرز مشترک با افغانستان که ۹۰ درصد تریاک جهان را تولید می‌کند، یکی از مسیرهای اصلی گذر هروئین به اروپا و خاورمیانه است.

آیمریک الوین می‌گوید: «همانند موضوعات دیگر، در این زمینه نیز بیشک نوعی ریاکاری از سوی جامعه بین‌المللی وجود دارد. با وجود این، قطعنامه‌هایی برای فرستادن این سیگنال در حال تصویب است که کشورهایی که از مجازات اعدام برای قاچاق مواد مخدر استفاده می‌کنند دیگر این کار را انجام دهند.»

عفو بین‌الملل می‌گوید ظاهراً در این میان، «موج مرگبار» سال ۲۰۲۳ در سال ۲۰۲۴ نیز ادامه دارد، زیرا تنها از ابتدای ژانویه تا ۲۰ مارس، ۹۵ مورد اعدام در ایران ثبت شده است.

به طور کلی و به احتمال بسیار زیاد این ارقام پایین‌تر آمار واقعی است زیرا رژیم ایران آمار رسمی در این زمینه منتشر نمی‌کند.

آیمریک الوین می‌گوید: «وضعیت به گونه‌ای است که ما زندانیانی داریم که به اعدام محکوم شده‌اند، در اعتصاب غذا هستند و تلاش می‌کنند نامه‌های سرگشاده‌ای را برای آگاهی بخشیدن به وضعیت خود منتشر کنند. زندان‌های ایران در حال تبدیل شدن به مکان‌هایی برای انتظار مرگ است.»

برگرفته از سایت یورونیوز به فارسی

تاریخ انتشار ۰۴/۰۴/۲۰۲۴ - ۱۵:۰۱

ایران - کارزار خشن برای تحمیل قوانین حجاب اجباری از طریق نظارت و توقیف فله‌ای خودروها

بیانیه مطبوعه‌ای عفو بین‌الملل

۱۶ اسفند ۱۴۰۲ - ۶ مارس ۲۰۲۴

در آستانه روز جهانی زن، عفو بین‌الملل با انتشار یک بیانیه اعلام کرد مقامات جمهوری اسلامی برای اعمال قوانین سرکوبگرانه حجاب اجباری از طریق نظارت گسترده بر زنان و کودکان دختر در مکان‌های

عمومی و ایست‌های گسترده پلیس که زنان راننده را هدف گرفته، کارزار گسترده‌ای به راه‌انداخته‌اند. خودروهای ده‌ها هزار زن در ایران به دلیل سرپیچی از قوانین حجاب اجباری به‌طور خودسرانه مصادره شده‌اند. برخی دیگر تحت پیگرد قانونی قرار گرفته و به شلاق یا حبس محکوم شده‌اند یا با مجازات‌های دیگری مانند جریمه نقدی یا اجبار به شرکت در کلاس‌های «ارشاد اخلاقی» مواجه شده‌اند.

شهادت‌های 46 نفر - شامل ۴۱ زن، از جمله یک زن ترنس، یک دختر و چهار مرد - که عفو بین‌الملل در فوریه ۲۰۲۴ اخذ و جمع‌آوری کرده است همراه با بررسی اسناد رسمی از جمله احکام دادگاه‌ها و قرارهای دادستانی، نشان می‌دهد که تعداد زیادی از ارگان‌های حکومتی در آزار و تعقیب زنان و کودکان دختر به دلیل صرف استفاده آنان از حقوق‌شان برای خودمختاری بدنی و آزادی بیان و عقیده دست دارند. این سازمان گزیده‌ایی از شهادت‌های ۲۰ نفر را [منتشر کرده](#) تا نمایی از واقعیت ترسناکی به دست بدهد که زنان و کودکان دختر در ایران روزانه با آن مواجه می‌شوند.

به گفته دیانا الطحاوی، معاون دفتر خاورمیانه و شمال آفریقا در عفو بین‌الملل: «مقامات جمهوری اسلامی ایران در تلاشی شوم برای در هم شکستن اراده مقاومت در برابر حجاب اجباری در پی خیزش «زن، زندگی، آزادی»، زنان و کودکان دختر را با قرار دادن تحت نظارت‌های امنیتی و اقدامات پلیسی به وحشت می‌اندازند، زندگی روزمره آن‌ها را مختل کرده و فشارهای روانی شدیدی به آن‌ها وارد می‌کنند. روش‌های خشن آن‌ها از توقف رانندگان زن در خیابان‌ها و مصادره فله‌ای خودرو آن‌ها تا تحمیل مجازات غیرانسانی شلاق و احکام زندان را شامل می‌شود.»

او افزود: «تشدید آزار و تعقیب زنان و کودکان دختر تنها چند هفته قبل از رأی‌گیری شورای حقوق بشر سازمان ملل در مورد تمدید مأموریت هیأت حقیقت‌یاب برای انجام تحقیق در مورد نقض حقوق بشر به ویژه علیه زنان و کودکان از زمان جان‌باختن مهسا/ژینا امینی در بازداشت، صورت می‌گیرد. کشورهای عضو شورای حقوق بشر سازمان ملل باید با بحران مصونیت آمران و عاملان حملات به زنان و کودکان

دختر از مجازات مقابله کنند و اطمینان حاصل کنند که یک سازوکار مستقل بین‌المللی با نگاه به پیگیری روندهای قانونی در آینده، به جمع‌آوری، حفظ و تجزیه و تحلیل شواهد ادامه می‌دهد.»

مجریان قوانین تحقیرآمیز حجاب اجباری عبارتند از: پلیس امنیت اخلاقی، پلیس راهنمایی و رانندگی، دادرها، دادگاه‌ها، وزارت اطلاعات و سپاه پاسداران و همچنین نیروی شبه نظامی بسیجی و سایر عوامل لباس شخصی.

آزار و تعقیب به دلیل نداشتن حجاب در خودرو

[اظهارات رسمی](#) حاکی از آن است که از آوریل ۲۰۲۳، پلیس امنیت اخلاقی جمهوری اسلامی ایران دستور توقیف خودسرانه صدها هزار خودرو را صادر کرده که راننده‌ها یا سرنشینان آن‌ها زنان یا دختران با دستکم ۹ سال سن بوده‌اند که بی‌حجاب بوده یا حجاب «نامناسب» داشته‌اند. بر اساس شهادت‌ها، این دستورات مبتنی بر تصاویر ضبط شده دوربین‌های مداربسته یا گزارش‌های ماموران لباس شخصی در حال گشت‌زنی در خیابان‌ها و استفاده از یک اپلیکیشن پلیس به نام ناظر برای گزارش پلاک خودروهای دارای رانندگان یا سرنشینان زن و دختر بدون حجاب اجباری صادر شده است.

زنان مورد هدف و بستگان آن‌ها پیامک‌ها و تماس‌های تلفنی تهدیدآمیزی دریافت کرده‌اند که به آن‌ها دستور داده خود را به پلیس امنیت اخلاقی معرفی کنند و خودروهای خود را به عنوان مجازات سرپیچی از حجاب اجباری تحویل دهند. عفو بین‌الملل اسکرین‌شات‌های ۶۰ پیامک از این دست را که طی سال گذشته برای ۲۲ زن و مرد صادر شده بود، بررسی کرد.

در ماه‌های اخیر، مقامات همچنین تعقیب و ایست بدون دلیل خودروها را انجام داده و زنان راننده را در مسیرهای پرتدد هدف قرار داده‌اند. ماموران پلیس، رانندگان زن را متوقف کرده و از پلاک آن‌ها استعلام گرفته و در صورت وجود گزارش و دستور توقیف علیه خودرو، آن‌ها را مجبور می‌کنند به کلانتری بروند و خودروهایشان را توقیف می‌کنند. جرثقیل‌ها برای توقیف و انتقال خودروهای زنانی که از همراهی با ماموران سر باز می‌زنند وارد کار می‌شوند.

عفو بین‌الملل با ۱۱ زن صحبت کرد که تعقیب و گریزهای ترسناک و ایست و توقیف ناگهانی خودروهایشان را در حین انجام فعالیت‌های عادی روزمره خود مانند رفت و آمد به محل کار، قرارهای پزشکی یا

در مسیر مدرسه فرزندان‌شان توصیف کردند. آن‌ها تاکید کردند پلیس هیچ توجهی به ایمنی آن‌ها نداشته و در برخی موارد زنان در بزرگراه‌های شلوغ یا در شهرهایی دور از محل زندگی‌شان، سرگردان مانده‌اند.

زنها و مردها شهادت داده‌اند که روند بازپس‌گیری خودروها از پلیس امنیت اخلاقی شامل صف‌های طولانی و رفتار تحقیرآمیز مسئولان از جمله توهین‌های جنسیتی و تذکرهای آزاردهنده در مورد ظاهر زنان و کودکان دختر است، دخترانی که بین آن‌ها دختر بچه ۹ ساله هم بود. زنان و کودکان دختر همچنین با دستورات تحقیرآمیز برای پوشاندن موهایشان و تهدید به شلاق، حبس و ممنوع‌الخروجی مواجه شده‌اند.

در بسیاری از موارد، مقامات ارشد پلیس امنیت اخلاقی، پس از پرداخت هزینه‌های سلیقه‌ای انتقال خودرو با جرثقیل و پارکینگ و اخذ تعهد کتبی مبنی بر رعایت حجاب اجباری از زنان و کودکان دختر و/یا بستگان مرد آن‌ها، دستور ترخیص خودرو را پس از ۱۵ تا ۳۰ روز صادر می‌کنند.

در موارد دیگر، پلیس امنیت اخلاقی، زنان و کودکان دختر را با اشاره به گزارش‌های پی در پی مبنی بر عدم رعایت حجاب اجباری در وسایل نقلیه آن‌ها، به مقامات دادسرا معرفی می‌کند و آزادی خودروهایشان را مشروط به دستور دادستانی می‌کند.

بدرفتاری و محرومیت از دسترسی به اماکن و خدمات عمومی

زنان همچنین به عفو بین‌الملل [توضیح دادند](#) چگونه دسترسی آن‌ها به حمل‌ونقل عمومی، فرودگاه‌ها و خدمات بانکی به طور مرتب ممنوع و مشروط به رعایت حجاب اجباری شده است. زنان توضیح دادند که چگونه کارکنان دولتی، به ویژه در فرودگاه‌ها، از ورود زنان و دختران کلاه‌پوش به اماکن دولتی جلوگیری کرده‌اند و بلندی و چسبان بودن آستین، شلوار و مانتوهای آن‌ها را مورد بررسی قرار داده‌اند.

زنان همچنین توضیح دادند که چنین برخوردهایی معمولاً با توهین کلامی از جمله توهین‌های جنسیتی و تهدید به پیگرد قضایی همراه است. یک زن همچنین به سازمان عفو بین‌الملل گفت که در پاییز سال ۱۴۰۲ یک مامور در ایستگاه متروی تهران با مشت به سینه یکی از بستگان ۲۱ ساله‌اش کوبیده است.

دختر ۱۷ ساله‌ای به عفو بین الملل گفت که مدیر مدرسه‌اش پس از دیدن بی‌حجابی او در تصاویر دوربین مداربسته‌ی یکی از کلاس‌های درس، او را به طور موقت از مدرسه محروم کرد و تهدید کرد در صورت برداشتن دوباره روسری، او را به سازمان اطلاعات سپاه پاسداران گزارش می‌کند.

محاکمه و مجازات نا عادلانه

عفو بین‌الملل از پرونده ۱۵ زن و یک دختر ۱۶ ساله در ۷ استان ایران مطلع شده است که صرفاً به دلیل بی‌حجابی یا حجاب «نامناسب» هنگام حضور در وسایل نقلیه خود؛ در مکان‌های عمومی مانند مراکز خرید، تئاتر، فرودگاه یا مترو؛ یا در تصاویر منتشر شده در حساب‌های رسانه‌های اجتماعی‌شان، تحت پیگرد قضایی قرار گرفته‌اند.

به سختی می‌توان میزان گستردگی چنین پیگردهای قضایی را مشخص کرد، زیرا مقامات از انتشار آمار مربوطه خودداری می‌کنند. اما [اظهارات](#) محمدرضا میرحیدری، فرمانده انتظامی استان قم در ژانویه ۲۰۲۴ درباره ۱۹۸۶ پرونده قضایی در ارتباط با حجاب اجباری تنها در آن استان از آغاز سال ۱۴۰۲، حاکی از آن است که این گونه موارد به طور گسترده گزارش نشده است. یک زن به عفو بین‌الملل گفت که یک قاضی به انبوهی از ۳۰ یا ۴۰ پرونده روی میزش اشاره کرد و گفته همه آن‌ها مربوط به حجاب اجباری است. چند زن دیگر گفتند که مقامات دادستانی و پلیس از سنگینی کارشان به دلیل شمار بالای موارد مقاومت زنان در برابر حجاب اجباری شکایت داشتند.

عفو بین‌الملل پرونده‌های چهار زن را مستندسازی کرده است که به دستور دادستانی باید به اجبار در یک تا پنج کلاس «اخلاق» شرکت کرده و از هرگونه عمل «مجرمانه» تا یک سال خودداری کنند تا پرونده کیفری علیه آن‌ها بسته شود. یکی از زنان گفت که چگونه مقام دادستانی که این کلاس‌ها را اداره می‌کند، ۴۰ زن شرکت کننده در کلاس را به دلیل آمار بالای طلاق مقصر دانسته و آن‌ها را به دلیل «لخت» ظاهر شدن سرزنش کرده است.

این سازمان پرونده سه زن دیگر را هم که به جزای نقدی محکوم شده بودند مستندسازی کرده است.

به زن دیگری دستور داده شد که تعهدنامه بنویسد و تهدید به جریمه شده است.

عفو بین‌الملل گزارشی از وزارت اطلاعات را بررسی کرد که در آن دستور داده شده بود فعالیت‌های آن‌لاین یک هنرمند زن که برای پست‌های اینستاگرامش هدف قرار گرفته بود، به صورت مستمر تحت نظر قرار گیرد.

تا زمان انتشار این گزارش، دادرسی علیه شش تن از زنانی که عفو بین‌الملل پرونده آنها را مستندسازی کرده است، ادامه داشت.

مقامات دادستانی و قضات علاوه بر مجازات‌های صادر شده، اکثر زنان و کودکان دختر را به شلاق و زندان تهدید کرده‌اند، و در همان حال یکی از زنان به مرگ و دیگری به خشونت جنسی هم تهدید شده‌اند. پدر یک دختر ۱۶ ساله به عفو بین‌الملل گفت که در جریان محاکمه او، قاضی دادگاه اطفال و نوجوانان با تحکم از او پرسید که چرا حجاب اجباری را رعایت نمی‌کند و او را به شلاق و زندان تهدید کرد. این دختر در نهایت تبرئه شد اما مجبور شد در پلیس امنیت اخلاقی یک تعهدنامه امضا کند.

در دی ماه ۱۴۰۲، مقامات [حکم ۷۴ ضربه شلاق رویا حشمتی](#) را به دلیل بی‌حجابی در انظار عمومی اجرا کردند. او در شهادتی که در حساب رسانه‌های اجتماعی خود منتشر کرد، شلاق‌خوردنش به دست یک مسئول مرد را در حضور قاضی در محلی که او آن را «اتاق شکنجه قرون وسطایی» توصیف کرد، روایت کرد.

پیشزمینه

[لایحه‌ای](#) با هدف تشدید و به قانون تبدیل کردن هجمه مقامات به زنان و دختران به دلیل سرپیچی از حجاب اجباری، در مجلس ایران در شرف تصویب است. در بهمن ماه ۱۴۰۲، ابراهیم رئیسی، رئیس جمهور رسماً [هزینه‌های مالی](#) قابل توجه اجرای لایحه پیشنهادی را پذیرفت و راه را برای تصویب این قانون در شورای نگهبان هموار کرد.

منبع خبری : برگرفته از سایت عفو بین الملل به فارسی

[/https://fa.amnesty.org](https://fa.amnesty.org)

مقام‌های حکومت ایران باید تعقیب و مجازات شوند

عفو بین‌الملل

سازمان عفو بین‌الملل در بیانیه‌ای که روز چهارشنبه ۲۲ شهریور (۱۳ سپتامبر) منتشر کرد جامعه جهانی را فراخواند در سطح بین‌المللی برای پیگیری جنایات جمهوری اسلامی در جریان خیزش زن زندگی آزادی اقدام کند.

در این بیانیه که در آستانه فرارسیدن اولین سالگرد کشته شدن ژینا مهسا امینی در اسارت گشت ارشاد و آغاز اعتراضات سراسری در ایران انتشار یافت، عفو بین‌الملل از کشورهای سراسر جهان خواست راهی برای مقابله با مصونیت سیستماتیک مسئولان این جنایات پیدا کنند.

این سازمان می‌گوید مقامات جمهوری اسلامی برای خفه کردن هرگونه انتقادی در نطفه، جنایات متعددی را مرتکب شده‌اند؛ اعدام حداقل هفت معترض، صدها کشته، هزاران زخمی و جوانانی که چشم‌شان را از دست داده‌اند، ده‌ها هزار زندانی که در میان آنها کودکان نیز بوده‌اند، شکنجه و تجاوز جنسی در زندان‌ها، سرکوبی خونین در سیستان و بلوچستان و کردستان.

عفو بین‌الملل به آزار و اذیت خانواده‌های قربانیان و دستگیری

اعضای آنها به ویژه با نزدیک شدن سالگرد اعتراضات اشاره کرده و شرح جامعی از تشدید سرکوب در تمامی عرصه‌ها داده است. بیانیه از افزایش گشت‌های سرکوب در خیابان‌ها و مجازات‌های عجیب و خودسرانه علیه زنان و دخترانی نوشته است که حاضر به رعایت حجاب اجباری نیستند. همچنین به افزایش دستگیری‌ها اشاره کرده است، از جمله ۶۰ وکیل دادگستری که پیگیر شکایت خانواده قربانیان بوده‌اند و دستکم ۹۰ روزنامه‌نگار و فعال رسانه‌ای.

عفو بین‌الملل از همه کشورها می‌خواهد که «بنا بر اصل صلاحیت جهانی و سایر مکانیسم‌های صلاحیت فراسرزمینی برای رسیدگی به جنایات جمهوری اسلامی و موارد نقض جدی حقوق بشر که مقامات ایرانی مرتکب آنها شده‌اند، صرف نظر از حضور متهمان در قلمرو خود، اقدام کنند.»

بر اساس اصل صلاحیت جهانی دولت‌ها حق و حتی تعهد دارند تا مرتکبان جنایات بین‌المللی را فارغ از محل ارتکاب، تابعیت آنها و قربانیان آنها مورد تعقیب و مجازات قرار دهند.

عفو بین‌الملل در بیانیه خود می‌گوید: «این شامل آغاز تحقیقات جنایی با اهرم‌های مناسب و با هدف شناسایی افرادی است که مظنون به ارتکاب این جنایات هستند. در صورت وجود شواهد قابل قبول کافی، باید حکم بازداشت بین‌المللی آنها صادر شود. کشورها همچنین باید برای تضمین غرامت برای قربانیان تلاش کنند.»

برگرفته از دویچه ولی فارسی

22 شهریور 1402